

Πηγή: [Δίκτυο Σπάρτακος](#)

1. Ειρηνικές ζώνες και φασιστικά τάγματα

Η αστυνομία δικάζει στους δρόμους

Το πιο μαζικό συλλαλητήριο επί της διακυβέρνησης των ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ, δεν ήταν τελικά η κινητοποίηση ενάντια στη ψήφιση των προαπαιτούμενων της νέας μνημονιακής αξιολόγησης. Ήταν εθνικιστικού χαρακτήρα¹ με κεντρικό σύνθημα “Η Μακεδονία είναι μία και είναι ελληνική”, με τα φασιστικά τάγματα κρούσης να αλωνίζουν στους δρόμους της Θεσσαλονίκης κάτω από τις φτερούγες γνήσιας πατριωτικής έξαψης.

Το συλλαλητήριο ήταν πολύ λιγότερο μαζικό από το αντίστοιχο του 1992. Όμως η απειλή που αυτό σηματοδοτεί σήμερα είναι μεγάλη, σε καιρούς καπιταλιστικής κρίσης, απαξίωσης του κοινοβουλευτισμού, υποχώρησης του εργατικού κινήματος, φτωχοποίησης μιας μεγάλης πλειοψηφίας του πληθυσμού και αντικειμενικής ηγεμόνευσης του “πατριωτισμού” από τα πιο ακροδεξιά και φασιστικά κομμάτια, που έφεραν τη Χρυσή Αυγή στη Βουλή. Εκατοντάδες χιλιάδες διαδηλωτές, Έλληνες πολίτες, εργαζόμενοι, μικροαστοί, και κάποιοι μεγαλοεπιχειρηματίες, βροντοφώναξαν για την ελληνικότητα της Μακεδονίας, και η Χρυσή Αυγή ήταν εκεί, στη πρώτη τη γραμμή. Όλο το πατριωτικό τόξο έβαλε το λιθαράκι του. Ο επίτιμος αρχηγός του Γενικού Επιτελείου Στρατού, Φράγκος Φραγκούλης, ως κεντρικός ομιλητής, έβαλε το Στρατό. Ο Άνθιμος και άλλοι πνευματικοί ταγοί της Ορθοδοξίας, έβαλαν τη Πίστη. Ο Λυγερός, “με το υψηλότερο IQ της χώρας”, έβαλε Τεχνοκρατισμό. Πολιτισμικοί σύλλογοι από όλη την Ελλάδα, έβαλαν τον αγνό και πηγαίο, πέρα από κόμματα, συναισθηματισμό τους. Μαζί και η “πατριωτική αριστερά”, που στήριξε με τον ένα ή τον άλλο τρόπο τη ρητορική του συλλαλητηρίου, ο Λαφαζάνης², η Κωνσταντοπούλου³, ο Μίκης Θεοδωράκης. Χλαμύδες, στολές, σημαίες, συνθήματα, εκατοντάδες ελληνικές σημαίες, playing list με τραγούδια του πολυτεχνείου και της μεταπολίτευσης. Οι Πλατείες αυτές, δεν είναι παρά σε αντιδραστική τομή και συνέχεια της ηττας της διεθνιστικής εργατικής τάξης των κινημάτων τα τελευταία 10 χρόνια, ήττα που ανέδειξε ως κυβέρνηση τους ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ και τη Χρυσή Αυγή ως τρίτο κόμμα.

Όλο αυτό το πανηγύρι έδωσε πολιτική κάλυψη σε επιθέσεις ΜΑΤ και φασιστών σε κομμάτια του κινήματος που καλούσαν σε αντισυγκέντρωση και σε κατειλημένους χώρους. Οι περισσότερες επιθέσεις αποκρούστηκαν, δεν κατάφεραν να αποτρέψουν όμως τον εμπρησμό της κατάληψης Libertatia από φασίστες. Οι συλλήψεις στην αντιφασιστική πορεία άνω των 2000 που ακολούθησε, ήταν 5. Συνολικά, ποινική δίωξη για 7 πλημμελήματα και 1 κακούργημα. Το κακούρηγμα που αποδίδεται στον αντιφασίστα είναι ο εμπρησμός, την ώρα που οι φασίστες έκαψαν ολόκληρο κτίριο. Η πραγματικότητα είναι αυτή: Το εθνικιστικό συλλαλητήριο, που προωθήθηκε από όλο το μηντιακό κατεστημένο, μαζί με το ελληνικό κράτος και το παρακράτος έφτιαξαν τις ζώνες ασφαλείας και την “ειρηνική πτέρυγα” της δράσης των φασιστικών ταγμάτων εφόδου.

2. Οι Δύο Γραμμές, που είναι Μία

Γύρω από το “Μακεδονικό Ζήτημα” φαίνεται να αναπτύσσονται στο δημόσιο λόγο δύο γραμμές. Από τη μια μεριά η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ, σε συνεργασία με τις ΗΠΑ, φαίνεται να προωθεί μια “σύνθετη ονομασία” που θα περιλαμβάνει τον όρο Μακεδονία, ώστε να ενταχθεί η ΠΓΔΜ στο ΝΑΤΟ, ένταξη που απαιτεί τη σύμφωνη γνώμη του ελληνικού κράτους. Απέναντι σε αυτή τη γραμμή που εμφανίζεται ως εθνικά προδοτική, φιλονατοϊκή και φιλοδυτική, συγκροτείται ένα μπλοκ πατριωτικών και κοινωνικών δυνάμεων με κεντρικό σύνθημα “Η Μακεδονία είναι μία, και είναι ελληνική”, που αρνείται κάθε σύνθετη ονομασία. Και οι δύο πλευρές, πέρα από πολιτισμικά και ιστορικά επιχειρήματα, επικαλούνται γεωπολιτικά και οικονομικά εθνικά συμφέροντα. Η πρώτη γραμμή υποστηρίζει ότι η Ελλάδα, καταλήγοντας σε έντιμο συμβιβασμό, θα έχει οικονομικά και γεωπολιτικά οφέλη, ενώ η δεύτερη γραμμή υποστηρίζει ότι η Ελλάδα, αναγνωρίζοντας ένα όνομα που περιλαμβάνει τον όρο “Μακεδονία”, αλλοιώνεται πολιτισμικά και δίνει πάτημα στον αλυτρωτισμό της γείτονος χώρας που έχει βλέψεις στα εθνικά της εδάφη. Η αντιπαράθεση όμως των δύο γραμμών, δεν είναι μια αντιπαράθεση ανάμεσα στον “κοσμοπολιτισμό” και τον “πατριωτισμό”, αλλά ανάμεσα σε μια επιθετική πολιτική της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ και σε μια ακόμα πιο επιθετική πολιτική που προτείνει το εθνικιστικό τόξο, σύμφωνα με το οποίο, ο αλυτρωτισμός των Σκοπίων πρέπει να απαντηθεί με μια κάθετη, σκληρή, ανένδοτη στάση. Είναι δηλαδή μια αντιπαράθεση εσωτερική προς τον πατριωτισμό, για το ποιά γραμμή είναι πιο πατριωτική, για το ποιά γραμμή εξυπηρετεί, άραγε, καλύτερα τα “εθνικά συμφέροντα”. Εκείνη που βλέπει το συμφέρον της Ελλάδας να περνάει μέσα από την αναγνώριση της “Δημοκρατίας της Μακεδονίας” και τη βαθύτερη συνεργασία με ΗΠΑ-ΝΑΤΟ (φέρνοντας βέβαια το λαό της ΠΓΔΜ πρό τετελεσμένων που διαπραγματεύονται η κυβέρνηση της χώρας με την ελληνική κυβέρνηση και το ΝΑΤΟ), ή εκείνη η γραμμή που υπερασπίζεται την αποκλειστικότητα της ελληνικότητας της Μακεδονίας, της αυτοχθονία και ομοιογένεια του ελληνικού πολιτισμού, σε αντίθεση με τον ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ και τις ΗΠΑ;

Ήδη η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ ήταν ένα πάντρεμα κοσμοπολιτισμού και πατριωτισμού, Δύσης (ΝΑΤΟ, Ε.Ε, ΗΠΑ) και αντιμνημονιακής “εθνικής υπερηφάνειας”, γνήσιο τέκνο της επικράτησης ενός μεταρρυθμιστικού, σοσιαλσοβινιστικού, μεταμοντέρνου εθνολαϊκισμού που προέκυψε με την ήττα των “πλατειών” και τη “σύνθεση” των δύο κομματιών τους, του ακροδεξιού και του δημοκρατικού. Η ελληνική περίπτωση αντανakλά, με ιδιαιτερότητες, μια γενικότερη κίνηση στον τον σύγχρονο καπιταλισμό και το Επιχειρηματικό Κράτος Άμυνας/Ασφάλειας. Το μείγμα κοσμοπολιτισμού-πατριωτισμού, αντανakλώντας το συσχετισμό δύναμης ανάμεσα στην παγκοσμιοποίηση και την εθνική συγκρότηση των καπιταλιστικών σχέσεων, οδηγεί όλο και συχνότερα σε αντίστοιχες συγκυβερνήσεις τεχνοκρατών-ακροδεξιών, που προσπαθούν να συμβιβάσουν τις δύο αυτές τάσεις της οικονομίας και της κοινωνικής συνείδησης. Επομένως, πρόκειται για δύο δύο όψεις του ίδιου νομίσματος. Όταν ο ΣΥΡΙΖΑ μας καλεί να επιλέξουμε τον “διεθνισμό” και “αντιεθνικισμό” του στο μακεδονικό ζήτημα, πρέπει να γνωρίζουμε ότι παίρνουμε πακέτο την βαθύτερα εκμεταλλευτική “εθνική ενότητα” εργοδοτών-εργαζομένων στο εσωτερικό, τη διεύρυνση του ΝΑΤΟ και την “επίλυση του ζητήματος” μακριά από την ειρηνική συνεργασία των λαών, με μόνη την ειρηνική συνεργασία των αφεντικών απέναντι στις εργατικές τάξεις-άλλωστε, υπάρχουν πολλά κοινά ελληνικά αφεντικά και από τις δύο πλευρές των συνόρων, όπως ο Βερόπουλος. Όταν, αντίστροφα, το εθνικιστικό τόξο μας καλεί να απορρίψουμε τα δυτικά σχέδια και την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ, που επιβουλεύονται την ελληνική ταυτότητα, πρέπει να ξέρουμε πως παίρνουμε πακέτο ΝΑΤΟ, την Ε.Ε5 και τις διεθνοποιημένες καπιταλιστικές σχέσεις που δεν μπορεί ουσιαστικά να αμφισβητήσει, και πάνω από όλα την συντριβή των εργαζομένων, των νέων, των συνταξιούχων εντός της Ελλάδας από τον ελληνικό επιχειρηματικό κόσμο, που αύξησε τα κέρδη του στο όνομα της “σωτηρίας της πατρίδας” μας.

Η κριτική στην κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ ως μη πατριωτική, όχι αρκετά εθνικιστική, μας θυμίζει ποιά ήταν η αντιπαράθεση μετά τη πρόσφατη επίσκεψη Ερντογάν στην Ελλάδα. Τότε η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ χαρακτηρίστηκε από το εθνικιστικό τόξο ενδοτική, όχι αρκετά επιθετική απέναντι στην Τουρκία. Δεδομένου ότι, σύμφωνα με τον Καλεντερίδη, η Ελλάδα βρίσκεται στην καλύτερη γεωπολιτική θέση απέναντι στην Τουρκία από το 1952, λόγω της τριβής της Τουρκίας με τον ευρωατλαντικό άξονα, το ελληνικό κράτος θα έπρεπε να ασκήσει πιο επιθετική πολιτική απέναντι στην Τουρκία, να μην κάνει

παραχωρήσεις, να μην αφήσει τον Ερντογάν να είναι “προκλητικός” μέσα στην ελληνική έδρα. Λίγες μέρες μετά την επίσκεψη, ο Κοτζιάς ανακοίνωσε τη βούληση της ελληνικής κυβέρνησης για επέκταση των χωρικών υδάτων στα 12 μίλια, αρχικά στο Ιόνιο, στέλνοντας επιθετικό μήνυμα για το Αιγαίο στην Τουρκία. Με άλλα λόγια, και στις δύο περιπτώσεις, στο μακεδονικό και στα ελληνοτουρκικά, η ισχυροποιημένη θέση της Ελλάδας στο ΝΑΤΟ μετά τις συμφωνίες της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ με τις ΗΠΑ, παρουσιάζεται ως εργαλείο πίεσης και επίθεσης του ελληνικού καπιταλισμού ενάντια σε έναν ανταγωνιστικό καπιταλισμό που έχει χειρότερη θέση απέναντι στις ΗΠΑ και το ΝΑΤΟ. Επομένως, το μόνο αντικείμενο αντιπαράθεσης είναι η ένταση της επίθεσης. Ο ελληνικός καπιταλισμός αυτή τη στιγμή έχει τη πρωτοβουλία των κινήσεων, τόσο απέναντι στη Δ.Μ όσο και απέναντι στην Τουρκία.

Και οι δύο πλευρές συμφωνούν σε ένα πράγμα. Θέμα έντονης συζήτησης, κινητοποίησης και αντιπαράθεσης δεν είναι η επίθεση στην εργατική τάξη για να αυξηθούν τα κέρδη των επιχειρηματιών, δεν είναι τα νέα αντιλαϊκά μέτρα. Αντίθετα, μόνο θέμα συζήτησης, κινητοποίησης και αντιπαράθεσης είναι τα “εθνικά” θέματα, το μακεδονικό, τα ελληνοτουρκικά κ.α. Θέμα συζήτησης είναι η εξωτερική πολιτική, όχι η εσωτερική πολιτική, η εξωτερική διαπραγμάτευση, όχι η εσωτερική διαπραγμάτευση. Η ταξική επιβολή των πλουσίων πάνω στους φτωχούς, του κεφαλαίου πάνω στην εργασία, θεωρείται ζήτημα ληγμένο στην Ελλάδα. Σε αυτό συμφωνούν και η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ, και οι Μακεδομάχοι. Και έχουν αμοιβαίο συμφέρον να συμφωνούν σε αυτό, για να διαφωνούν, εντός θεσμικών ορίων, σε όλα τα υπόλοιπα. Και αφού θεωρούν πως έληξε το ζήτημα της εσωτερικής, ταξικής εκμετάλλευσης, προχωρούν σε μία μάχη της ερμηνείας για το τί είναι το εθνικό συμφέρον στον διεθνή προσανατολισμό του ελληνικού καπιταλισμού. Ο συλλογισμός όλων τους, είναι δηλαδή ο εξής:

1. Βγαίνουμε από τα Μνημόνια-έρχεται η ανάπτυξη.
2. Σβήνουμε το εργατικό κίνημα-Απαγορεύουμε οποιαδήποτε κοινωνική διαμαρτυρία-κριτική με έμφαση την Επιβολή των Πλειστηριασμών.
3. Ήρθε η ώρα να διεκδικήσουμε τους “εθνικούς στόχους”.

Επομένως, μολονότι οι δύο αυτές γραμμές γύρω από το μακεδονικό συσπειρώνουν διαφορετικές μερίδες του κεφαλαίου, από τα ΕΛΠΕ του Λάτση μέχρι τον Ιβάν Σαββίδη, θα πρέπει να δούμε αυτή την αντιπαράθεση περισσότερο ως διαφορά προσέγγισης πάνω στην εθνική ηγεμονική στρατηγική του ελληνικού κεφαλαίου συνολικότερα. Η κυβέρνηση έχει πολιτικό συμφέρον από τη συγκρότηση ενός νέου ακροδεξιού άξονα και μιας σοβαρής Χ.Α, που θα πιέσει τη Ν.Δ και τις αντιφάσεις της, δημιουργώντας ένα νέο δίπολο ανάμεσα στον ΣΥΡΙΖΑ και τους “ακροδεξιούς”, με τον ίδιο τρόπο που ο ΣΥΡΙΖΑ αξιοποίησε τη Χρυσή Αυγή εργαλειακά όλα τα τελευταία χρόνια⁶, από όταν ήταν αξιωματική αντιπολίτευση μέχρι το ξέπλυμα της Χρυσής Αυγής από τον ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ στο Καστελόριζο⁷. Υπάρχουν διάφορες αποδείξεις, μάλιστα, ότι η πολιτική ηγεσία του Υπ.Άμυνας, δηλαδή η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ, προωθεί τον εθνικισμό στο μακεδονικό ζήτημα στα στρατόπεδα, με οξύτερο τρόπο τις τελευταίες μέρες. Με ευθύνη της πολιτικής ηγεσίας των Πάνου Καμμένου και Δημήτρη Βίτσα, του ΑΓΕΣ Στεφανή και του Διοικητή του Δ Σώματος Στρατού Αντιστρατήγου Γεώργιου Καμπά, διεξάγεται μια πρωτόγνωρη επιχείρηση διαπαιδαγώγησης και εθνικιστικής υστερίας. Στις 17/01/2008 φτάνει στην ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΣΤΡΑΤΕΥΜΕΝΩΝ η ακόλουθη καταγγελία:

Στις 16 Ιανουαρίου το προσωπικό των στρατιωτικών μονάδων στην Μακεδονία διατάχθηκαν προφορικά (και όχι γραπτά) να εισέλθουν στα στρατόπεδα την ημέρα Κυριακή και ώρα 12.00 π.μ το μεσημέρι για να έλθει επίσκεψη ο διοικητής του σώματος. Αλήθεια, τι ήτανε το τόσο επείγον και άμεσο ώστε ο σωματάρχης να καταργήσει παρανόμως την αργία της Κυριακής και να αναγκάσει το προσωπικό να βρίσκεται εντός στρατοπέδου; Μήπως το ότι στις 14.30 το μεσημέρι τυγχάνει να είναι και το συλλαλητήριο στη Θεσσαλονίκη και με αυτόν τον τρόπο να εμποδίσει στελέχη να συμμετάσχουν σε αυτό;

Από τον Έβρο και τα ΚΕΝ, μέχρι την ΕΛΔΥΚ στην Κύπρο, οι συνάδελφοι στρατιώτες έχουν μπει στο στόχαστρο μιας πρωτόγνωρης σε ποιότητα και ποσότητα ιδεολογικής επίθεσης από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, το Υπουργείο Άμυνας και την στρατιωτική ηγεσία. Όπως αποκαλύπτουν οι ανακοινώσεις του, η εθνικιστική διαπαιδαγώγηση έχει γίνει τμήμα της στρατιωτικής εκπαίδευσης. Δεν έχει πρωταγωνιστές του “γνωστούς” φασίστες και NAZI, τη δράση των οποίων συγκαλύπτει συστηματικά η ηγεσία του Στρατού αλλά τους παλιούς φαντάρους -10 Τάγμα ΕΛΔΥΚ-, τους υπαξιωματικούς και χαμηλόβαθμους αξιωματικούς -Κέντρα Εκπαίδευσης Νεοσυλλέκτων. Το αποκορύφωμα αυτής της διαδικασίας είναι η συστηματική εκμάθηση του εθνικιστικού άσματος “ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΞΑΚΟΥΣΤΗ” στον Έβρο! Στα παραπάνω να προσθέσουμε “ΣΥΛΛΑΛΗΤΗΡΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ: ΟΛΟΙ ΟΙ ΑΚΡΟΔΕΞΙΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΦΑΣΙΣΤΕΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΕΚΕΙ!” Αν επομένως η επίσκεψη του Σωματάρχη την Κυριακή στις μονάδες της Μακεδονίας σηματοδοτεί την προσπάθεια της κυβέρνησης να ελέγξει τη δυναμική των εθνικιστικών και φασιστικών τάσεων που η κυβερνητική πολιτική τροφοδοτεί, πρέπει να επισημάνουμε τις βαθύτερες κυβερνητικές επιδιώξεις, που εξυπηρετούνται από τα εθνικιστικά συλλαλητήρια “για το Μακεδονικό”. Μετά τον κύκλο των αγώνων του κόσμου της εργασίας εναντίον των μνημονίων που όλα τα αστικά κόμματα ψήφισαν και εφάρμοσαν, μετά την πρόσφατη ψήφιση του Πολυνομοσχεδίου που προκάλεσε τις αντιδράσεις των εργαζομένων και ξανάφερε στο προσκήνιο σύγχρονες αγωνιστικές αναζητήσεις των κοινωνικών κινημάτων, τα εθνικιστικά συλλαλητήρια επιδιώκουν να ρίξουν ταφόπλακα.

3. Ψάχνοντας “Εθνικό Συμφέρον” στα ιδιωτικά και ταξικά συμφέροντα

Ο ελληνικός καπιταλισμός κάνει εδώ και δεκαετίες απίστευτες μπίζνες στα Βαλκάνια. Πράγμα πασίγνωστο, αλλά που λείπει τις τελευταίες από το δημόσιο λόγο του ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ, της Ν.Δ ή του ΚΚΕ. Για αυτό ελληνικό κράτος επιδιώκει να διαμορφώσει ένα περιβάλλον ασφάλειας για τις ελληνικές επενδύσεις, το οποίο αφορά από τη διαπραγμάτευση του ονόματος και της εθνικής ταυτότητας της Δημ.Μακεδονίας, μέχρι τον έλεγχο του εναέριου χώρου τριών κρατών, Αλβανίας, Βουλγαρίας, Μαυροβουνίου, μέσω της συμμετοχής του ελληνικού καπιταλισμού και της πολεμικής αεροπορίας του στο ΝΑΤΟ. Οκτώ επιχειρήσεις ελληνικών ή μικτών συμφερόντων, περιλαμβάνονται στον κατάλογο των 200 μεγαλύτερων επιχειρήσεων στην ΠΓΔΜ το 2016, τον οποίο εξέδωσε το οικονομικό περιοδικό Capital του εγχωρίου ομίλου Capital Media Group, όπως αναφέρει σε ενημερωτικό έγγραφό του το Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων του Γραφείου Συνδέσμου της Ελληνικής Δημοκρατίας στα Σκόπια. Στην 3η θέση, ως προς τον κύκλο εργασιών, κατατάσσεται η ΟΚΤΑ (του ομίλου ΕΛΠΕ), ο μακράν μεγαλύτερος προμηθευτής καυσίμων στη χώρα με κύκλο εργασιών 311 εκατ. ευρώ. Στη τωρινή συγκυρία μάλιστα, οι ενεργειακές σχέσεις Αθήνας Σκοπίων σύμφωνα με τα δημοσιεύματα αναβαθμίζονται, με πρωταγωνιστές τα Ελληνικά Πετρέλαια στον ενεργειακό χάρτη της περιοχής. Έπονται στην 22η θέση η USJE-TITAN (του ομίλου TITAN) με κύκλο εργασιών 72,4 εκατ. ευρώ και στην 24η η Veropoulos με κύκλο εργασιών 70,7 εκατ. ευρώ. Στις 200 μεγαλύτερες επιχειρήσεις της ΠΓΔΜ περιλαμβάνονται επίσης οι Pivara Skorje (Coca Cola HBC - Heineken, 35η), Dojran Steel (του ομίλου ΣΙΔΕΝΟΡ, 46η), AKTOR (57η), Zito Luks (Elbisco, 135η) και Mermeren Kombinat (Παυλίδης Μάρμαρα - Γρανίτες, 144η). Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2017, σύμφωνα με το συνολικό όγκο εξωτερικού εμπορίου, οι σημαντικότεροι εμπορικοί εταίροι της ΠΓΔΜ ήταν η Γερμανία, η Μεγάλη Βρετανία, η Ελλάδα, η Σερβία και η Βουλγαρία. Σημαντική αύξηση παρουσίασαν οι ελληνικές Άμεσες Ξένες Επενδύσεις στην ΠΓΔΜ το πρώτο εξάμηνο του 2017, όπως

αναφέρεται σε ενημερωτικό έγγραφο του γραφείου Συνδέσμου της Ελλάδος στην πΓΔΜ και του Γραφείου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων. Συγκεκριμένα, η Ελλάδα καταλαμβάνει την έβδομη θέση στην κατάταξη, στην εισροή Άμεσων Ξένων Επενδύσεων στην πΓΔΜ, καθώς το σύνολο των επενδύσεων της χώρας ανήλθε στα 2,86 εκατ. ευρώ κατά το πρώτο εξάμηνο του 2017. Ενώ το σύνολο των ελληνικών ΑΞΕ στην πΓΔΜ ανήλθε σε 0,96 εκατ. ευρώ (στοιχεία ροών) το 2016, σύμφωνα με το Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων”.

Ο Μίχαλος, πρόεδρος του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθήνας και της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδας, στηρίζει την “σύνθετη ονομασία”, όχι για αντιπατριωτικούς και κοσμοπολίτικους, αλλά για πατριωτικούς λόγους. Αναφέρει τα εξής⁹

“Και για την Ελλάδα, ωστόσο, τα οφέλη μιας έντιμης συμβιβαστικής λύσης, θα είναι σημαντικά, τόσο στο οικονομικό, όσο και στο γεωπολιτικό επίπεδο. Η χώρα μας είναι σήμερα μεταξύ των πέντε κορυφαίων επενδυτών στα Σκόπια, με τις ελληνικές επενδύσεις, κυρίως στους τομείς των πετρελαιοειδών και καυσίμων, των τραπεζών και του λιανεμπορίου, να υπερβαίνουν το 1 δισεκατομμύριο ευρώ. Είναι, επίσης, ο έκτος κυριότερος εμπορικός εταίρος της ΠΓΔΜ, με το συνολικό διμερές εμπόριο να φθάνει σε αξία τα 787 εκατ. ευρώ το 2016 και τις ελληνικές εξαγωγές προς τη γείτονα χώρα τα 566 εκατ. ευρώ. Ειδικά για τη Βόρεια Ελλάδα, η ΠΓΔΜ αποτελεί ζωτικής σημασίας εμπορικό εταίρο, ενώ το λιμάνι της Θεσσαλονίκης είναι η σημαντικότερη πύλη για τη διακίνηση των αγαθών της. Συνεργασία υπάρχει επίσης και στον τομέα του τουρισμού, με περισσότερες από 1 εκατ. αφίξεις επισκεπτών από τα Σκόπια κάθε χρόνο, κυρίως τη Βόρεια Ελλάδα, αλλά και σε άλλες περιφέρειες της χώρας μας”

Και ο γνωστός εθνικιστής Νικόλαος Μέρτζος, πρώην πρόεδρος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών και Νεοδημοκράτης, στηρίζει και τον ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ, αναπτύσσοντας ιστορικά, γεωπολιτικά και οικονομικά επιχειρήματα¹⁰.

“Η Μεσο-Βαλκανική Ζώνη αποτελεί τον μοναδικό πλέον στρατηγικό διάδρομο για τη μεταφορά φυσικού αερίου από την Ανατολή προς την Κεντρική και Νότιο Ευρώπη καθώς επίσης για την ασφάλεια των ενεργειακών πηγών που ελέγχει η Δύση. Ταυτόχρονα αυτόν τον διάδρομο ακολουθούν από την Ανατολή οι μυριάδες μουσουλμάνοι πρόσφυγες που η Ευρώπη αδυνατεί να διαχειρισθεί. Εν τω μεταξύ έχει ήδη εκτελεσθεί στην ελληνική Μακεδονία και Θράκη το μεγαλύτερο τμήμα του αγωγού Trans-Adriatic Pipeline (TAP), που θα μεταφέρει στην Ευρώπη φυσικό αέριο από το Αζερμπαϊτζάν μέσω Τουρκίας - Ελλάδος - Αλβανίας - Αδριατικής - Ιταλίας. Όλες οι εταιρείες είναι δυτικών συμφερόντων. Το ελληνικό τμήμα του αγωγού εξακτινώνεται στη Βουλγαρία και στα Σκόπια καθιστώντας κεντρικό ενεργειακό παίκτη την Ελλάδα. Παράλληλα Ελλάδα και Βουλγαρία κατασκευάζουν ήδη τον κάθετο αγωγό που θα μεταφέρει φυσικό αέριο στη Βουλγαρία από τον TAP και από την Αλεξανδρούπολη, όπου μελλοντικά θα καταλήγει υγροποιημένο το φυσικό αέριο των ΑΟΖ Κύπρου - Ισραήλ - Αιγύπτου. Στις 7 Σεπτεμβρίου 2017 οι υπουργοί Ενέργειας Ελλάδος, Βουλγαρίας και Σερβίας συναντήθηκαν στην Αλεξανδρούπολη όπου συμφώνησαν να εμβαθύνουν τη συνεργασία τους στο δίκτυο των αγωγών ενέργειας”.

Εξηγεί, μάλιστα, πώς το timing είναι ευνοϊκό για έναν “έντιμο συμβιβασμό”, καθώς αυτή τη στιγμή ΗΠΑ, Ελλάδα, και η κυβέρνηση της Δημοκρατίας της Μακεδονίας, επιδιώκουν κάποια επίλυση. Δεν είναι πως οι ΗΠΑ εξαναγκάζουν την Ελλάδα να λύσει το ζήτημα. Αντίθετα, ο ελληνικός καπιταλισμός τις τελευταίες δεκαετίες, ήδη από την εποχή της Ν.Δ του Μητσοτάκη, επιδίωκε να λύσει το ζήτημα, μόνο που το εκλογικό κόστος του κόμματος που θα έπαιρνε αυτή την επιλογή τον απέτρεπε. Σήμερα, τα πράγματα έχουν “ωριμάσει” στο εσωτερικό του ελληνικού κοινωνικού σχηματισμού, ενώ και το γεωπολιτικό τοπίο στα Βαλκάνια είναι ρευστό. Ελλάδα αξιοποιεί τη διαπραγματευτική δύναμη του βέτο της ένταξης και τη στρατηγική βαθύτερης πρόσδεσης με ΗΠΑ των ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ, ώστε να επιτευχθεί ο στόχος. Ο στόχος δεν είναι άλλος από τη διαμόρφωση ενός περιβάλλοντος ασφάλειας μεταξύ των δύο χωρών και στην ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων, για τη διατήρηση των οικονομικών θέσεων του ελληνικού καπιταλισμού αλλά και το βάθεμα της ισχύος του, προς το ξεπέραςμα της οικονομικής κρίσης. Η γραμμή

του ελληνικού καπιταλισμού συμπίπτει με τις προθέσεις των ΗΠΑ. Οι ΗΠΑ θέλουν να προχωρήσουν στην ένταξη της ΠΓΔΜ στο ΝΑΤΟ εκτοπίζοντας τη ρωσική επιρροή και περιορίζοντάς τη στη Σερβία. Ήδη από το καλοκαίρι, ο γνωστός Ι.Μάζης ανέλυε τις τωρινές διαστάσεις του αμερικανορωσικού ανταγωνισμού στα βαλκάνια¹¹, ενώ πριν λίγες μέρες ο Λαβρόφ, υπ. Εξωτερικών της Ρωσίας, κάλεσε την Ελλάδα να “μην κάνει υποχωρήσεις στο θέμα των Σκοπίων”¹², όχι φυσικά γιατί υποστηρίζει τα ελληνικά καπιταλιστικά συμφέροντα, αλλά γιατί συμφέρει το ρωσικό κράτος να μπλοκαριστεί η επέκταση του ΝΑΤΟ. Επιπλέον, η νυν κυβέρνηση της Δημ. Της Μακεδονίας βλέπει την ένταξη στο ΝΑΤΟ και την ευρύτερη ευρωατλαντική της προοπτική με θετικό τρόπο. Επομένως, οι τρεις γραμμές των τριών κρατών, Ελλάδας, ΗΠΑ, Μακ οδηγούν σε κάποιον έντιμο συμβιβασμό.

4. Ιστορία και Ταξική Συνείδηση

Δεν θα θυμίσουμε πως όλη η ανθρωπότητα κατάγεται μάλλον από μια περιοχή μεταξύ της Αφρικής και της Νότιας Ασίας, και όχι από τη φυλή των μακεδόνων, ούτε πως ο Μέγας Αλέξανδρος θα μπορούσε να αξιώσει, είτε ως σβλαβομακεδόνας είτε ως ελληνομακεδόνας, πως ήταν ο πρώτος πραγματικός ιμπεριαλιστής κατακτητής. Εξάλλου, για αυτήν ακριβώς την καταστρεπτική πολεμική του ορμή ο Μέγας Αλέξανδρος γίνεται αντικείμενο διεκδίκησης, και όχι ως “εκπολιτιστής” ή υψηλό πνεύμα-πρώτος ο εθνικισμός της Ελλάδας διεκδίκησε συνειδητά την πατρότητα αυτού του μεγάλου, αυτοκρατορικού, δεισδυτικού και δολοφονικού Φαλλού. Πώς τοποθετούμαστε εμείς απέναντι σε όλα αυτά? Υπάρχουν δύο τρόποι να αντικρίσει κανείς την παγκόσμια ιστορία. Από τη σκοπιά των κυρίαρχων τάξεων και κρατών, και από τη σκοπιά των αντιστάσεων και των αγώνων. Από τη σκοπιά της ιστορίας των κυρίαρχων, και από τη σκοπιά της ιστορίας των καταπιεσμένων. Από τη μία, τα “γενικά συμφέροντα”, δηλαδή τα συμφέροντα λίγων ταυτισμένα με τα συμφέροντα των πολλών, η “εθνική ενότητα”, δηλαδή οι εθνοκαθάρσεις, η κοινωνική “κανονικότητα”, δηλαδή η καταστολή και ο εκτοπισμός του “παθολογικού”, του απόβλητου και του ξένου. Από την άλλη, οι πολυεθνικοί και πολυπολιτισμικοί πειραματισμοί, η δημιουργία νέων κοινοτήτων και μορφών ζωής των καταπιεσμένων, οι εξεγέρσεις, οι επαναστάσεις, με τις ιστορικές τους νίκες και τις οδυνηρές ήττες τους. Η δική μας σκοπιά πάνω στην ιστορία είναι η σκοπιά του αντικειμένου της εκμετάλλευσης που θέλει να γίνει υποκείμενο χειραφέτησης. Η σκοπιά και το βίωμα αυτών που η πολεμική μηχανή του μεγάλου Αλεξάνδρου τότε έσφαξε και υποδούλωσε (όσες δόσεις “εκπολιτισμού” και αν προσθέσουμε) διατηρείται, μέσα στην ιστορική συνέχεια της ταξικής ιστορίας της ανθρωπότητας, στη πραγματικότητα το κοινωνικού πολέμου κρατών και κεφαλαίων απέναντι στους εργαζομένους και τους “πλεονάζοντες” πληθυσμούς σήμερα.

Ποιά είναι όμως η Μακεδονία¹³ ;

Η Μακεδονία γεωγραφικά είναι μια περιοχή χωρισμένη ανάμεσα σε τρία κράτη. Το μεγαλύτερό της τμήμα αποτελεί το ελληνικό γεωγραφικό διαμέρισμα της Μακεδονίας (από την Ανατολική Πίνδο έως τον ποταμό Νέστο κι από τα βόρεια σύνορα ως τον Όλυμπο), το δεύτερο μεγαλύτερο είναι το κράτος της Δημοκρατίας της Μακεδονίας και το μικρότερο είναι το βουλγαρικό τμήμα (περιοχή του Πιρίν/Μπλαγκόεφγκραντ στη νοτιοδυτική Βουλγαρία). Πολύ μικρότερα τμήματα της Μακεδονίας βρίσκονται σήμερα εντός των συνόρων της Αλβανίας, του Κοσόβου και της Σερβίας.

Πληθυσμιακά σε όλο το γεωγραφικό εύρος της Μακεδονίας υπερισχύει το ελληνικό στοιχείο (περίπου 2.5 εκ.), ακολουθούν οι εθνικά Μακεδόνες (1,3 εκ.), οι Αλβανοί (500 χιλ., το 25% του πληθυσμού της Δ.Μ), οι Βούλγαροι (370 χιλ.) και μικρότερες εθνικές ομάδες. Όλες οι υπόλοιπες χώρες της περιοχής εκτός της Ελλάδας καταγράφουν στις απογραφές τους, τους μειονοτικούς πληθυσμούς που ανήκουν εθνικά στα γειτονικά κράτη. Στην Ελλάδα η τελευταία σχετική καταγραφή που αφορούσε το σλαβομακεδονικό στοιχείο της Βόρειας Ελλάδας αφορούσε τη γλώσσα και όχι το έθνος και είναι του 1951. Τότε καταγράφηκαν περίπου 40 χιλ. Σλαβόφωνοι.

Το μακεδονικό ζήτημα ως ζήτημα για την τύχη της γεωγραφικής περιοχής της Μακεδονίας ανοίγει τον 19ο αιώνα (στα τέλη του 19ου αιώνα επανεμφανίζεται και το όνομα Μακεδονία ως γεωγραφικός όρος

μετά από εξαφάνιση αιώνων στη διάρκεια της οθωμανικής κυριαρχίας). Με τη σταδιακή κατάρρευση της οθωμανικής αυτοκρατορίας αναπτύσσονται οι ανταγωνισμοί των νέων εθνικών κρατών της περιοχής (Ελλάδα-Βουλγαρία-Σερβία) που αποκτούν μεγαλύτερη ένταση μετά την ίδρυση της αυτόνομης βουλγαρικής εκκλησίας (Εξαρχίας) το 1870. Οι εκκλησίες αποτελούν τα βασικά οχήματα απόκτησης επιρροής και δημιουργίας εθνικής συνείδησης πάνω στους πληθυσμούς της περιοχής. Μέχρι τους βαλκανικούς πολέμους το 1912-13 γίνεται κυριολεκτικά ένας αγώνας δρόμου μεταξύ του ελληνικού Πατριαρχείου και της βουλγαρικής Εξαρχίας για την απόκτηση επιρροής πάνω στα μακεδονικά χωριά και τους κατοίκους τους.

Η Μακεδονία στα τέλη του 19ου αιώνα αποτελεί ένα γεωγραφικό μωσαϊκό λαών, χωρίς καθαρές πλειοψηφίες για καμία εθνική/εθνοτική ομάδα. Αν εξαιρέσουμε τους τουρκικούς και μουσουλμανικούς πληθυσμούς, στις αγροτικές περιοχές κυριαρχεί το σλαβικό στοιχείο ενώ στις πόλεις το ελληνικό. Στο σύνολο των βιλαετιών Θεσσαλονίκης και Αδριανούπολης (σημερινή γεωγραφική έκταση Μακεδονίας και Θράκης) ο ελληνικός πληθυσμός αποτελεί μειοψηφία. Στα τέλη του 19ου αιώνα και στις αρχές του 20ου ο ελληνικός πληθυσμός δεν ξεπερνά το 20-25%, ο βουλγαρικός το 30-35% και ο τουρκικός το 40-45% του συνόλου. Οι γλώσσες που ομιλούνται κατά κύριο λόγο είναι η τουρκική, η βουλγαρική κι η ελληνική (φυσικά με πολλά τοπικά ιδιώματα).

Η δημιουργία της Εσωτερικής Μακεδονικής Επαναστατικής Οργάνωσης (ΕΜΕΟ) σηματοδοτεί τη πρώτη έκρηξη του μακεδονικού (1893-1903), με την οργάνωση αυτή να έχει ως σκοπό την ίαυτονομία στα βιλαέτια της Θεσσαλονίκης και της Αδριανούπολης. Στην ΕΜΕΟ συνυπάρχουν βουλγαρικά εθνικιστικά στοιχεία και άνθρωποι με σοσιαλιστικές και αναρχικές ιδέες. Αναπτύσσει ένοπλη πάλη και οργανώνει τον ξεσηκωμό του 1903 (εξέγερση του Ίλιντεν) στον οποίο παίρνει μέρος κυρίως το σλαβικό στοιχείο της Μακεδονίας που έχει σχέση με τη βουλγαρική εκκλησία (Εξαρχία). Σήμερα η εξέγερση του Ίλιντεν είναι η εθνική γιορτή της Δημοκρατίας της Μακεδονίας.

Μετά την κατάπνιξη της εξέγερσης του Ίλιντεν, το νέο ελληνικό κράτος δραστηριοποιείται και στέλνει αποστολές που τρομοκρατούν και προσηλυτίζουν πληθυσμούς στο ελληνικό Πατριαρχείο. Πρόκειται για τους γνωστούς "Μακεδονομάχους" και τον αποκαλούμενο "Μακεδονικό Αγώνα" που διαρκεί από το 1904 ως το 1908, που αποτέλεσε απάντηση στη βουλγαρική δραστηριότητα. Οι "Μακεδονομάχοι" προέρχονται κυρίως από τη νότια Ελλάδα, δρουν συνήθως σε συνεργασία με τις οθωμανικές αρχές κι επιτίθενται σε σλαβικά χωριά καίγοντας, ληστεύοντας και δολοφονώντας, με σκοπό τη μείωση της βουλγαρικής επιρροής.

Η αρχική συμμαχία Ελλάδας-Βουλγαρίας-Σερβίας εναντίον των Οθωμανών (Α΄ Βαλκανικός Πόλεμος), γρήγορα μετατρέπεται σε συμμαχία Ελλάδας-Σερβίας-Οθωμανών εναντίον της Βουλγαρίας (Β΄ Βαλκανικός Πόλεμος) με αποτέλεσμα τα μεγαλύτερα τμήματα της Μακεδονίας να μοιραστούν μεταξύ Ελλάδας και Σερβίας. Πολλές χιλιάδες Σλάβων της Μακεδονίας εκδιώκονται από τις κατακτημένες από τον ελληνικό στρατό περιοχές. Ο ελληνικός στρατός καταλαμβάνει περιοχές όπου το ελληνικό στοιχείο αποτελεί μειοψηφία της τάξης που αναφέρθηκε παραπάνω¹⁴. Ο Α΄ ΠΠ που ακολούθησε οδήγησε στην οριστική τριχοτόμηση της περιοχής της Μακεδονίας. Μάλιστα σχεδόν το σύνολο των εναπομεινάντων στελεχών της ΕΜΕΟ τώρα πολεμούσαν με το βουλγαρικό στρατό. Μέχρι και τον Α΄ ΠΠ, η πλειοψηφία του σλαβικού στοιχείου της Μακεδονίας έχει/αποκτά βουλγαρική εθνική συνείδηση. Παράλληλα όμως, από τις αρχές του 20ου αιώνα έως τη δεκαετία του '40 τμήματα του Σλαβόφωνου πληθυσμού της Μακεδονίας αποκρυσταλλώνουν μία εθνική συνείδηση η οποία δεν ταυτίζεται ούτε με τη βουλγαρική, ούτε με τη σερβική, ούτε με την ελληνική.

Η εγκατάσταση των προσφύγων από τη Μικρά Ασία και τον Πόντο, οι ανταλλαγές πληθυσμών μεταξύ Ελλάδας και Βουλγαρίας κι η βίαιη εκδίωξη του Σλαβομακεδονικού στοιχείου από την ελληνική Μακεδονία αλλάζουν σε πολύ μεγάλο βαθμό την εθνολογική σύνθεση της περιοχής. Έτσι, κατά τα έτη 1919-1924 περίπου 650.000 πρόσφυγες ελληνικής καταγωγής εγκαθίστανται στη Μακεδονία ενώ μέχρι το 1930,

περίπου 80.000 άτομα Σλαβικής καταγωγής μετακινούνται από την ελληνική Μακεδονία στη Βουλγαρία με βάση τη Συνθήκη του Νεϊγύ15 (στον αριθμό δεν περιλαμβάνονται όσοι έφυγαν στους βαλκανικούς πολέμους και στον Α'ΠΠ ως πρόσφυγες).

Στα τέλη της δεκαετίας του '20 διάφορες στατιστικές (επίσημες και μυστικές) του ελληνικού κράτους υπολογίζουν τους "Σλαβόφωνους" της ελληνικής Μακεδονίας σε 150-200.000 από τους οποίους οι μισοί περίπου χαρακτηρίζονται "αμφιβόλου ελληνικής συνείδησης". Το σλαβικό στοιχείο της ελληνικής Μακεδονίας, στη διάρκεια του μεσοπολέμου και ειδικά στις μέρες της δικτατορίας του Μεταξά ζει ως πολίτης β' κατηγορίας, χωρίς μειονοτικά δικαιώματα, με απαγόρευση ομιλίας και χρήσης της γλώσσας του, υπό διαρκή επιτήρηση. Αντίστοιχα, στο βασίλειο των Σέρβων, Κροατών και Σλοβένων (αργότερα Γιουγκοσλαβία) γίνονται προσπάθειες εκσερβισμού του σλαβομακεδονικού πληθυσμού ενώ στη Βουλγαρία προωθείται ένας βουλγαρομακεδονικός αλυτρωτισμός. Στην περίοδο του μεσοπολέμου (μετά το 1923) γίνεται προσπάθεια από τα κομμουνιστικά κόμματα Βουλγαρίας-Ελλάδας και Γιουγκοσλαβίας για την προώθηση μιας μακεδονικής εθνικής συνείδησης ως βάση για τη δημιουργία ανεξάρτητης Μακεδονίας και Θράκης στα πλαίσια μιας Βαλκανικής Σοσιαλιστικής Ομοσπονδίας.

Στον Β' ΠΠ, σε όλη τη Μακεδονία τα βουλγαρικά στρατεύματα, συνεργαζόμενα με τους ναζί, γίνονται αρχικά δεκτά με ευνοϊκή διάθεση από τον ντόπιο πληθυσμό, ο οποίος στη διάρκεια του μεσοπολέμου είχε υποστεί σημαντικές διώξεις και διακρίσεις και συστηματικές προσπάθειες εθνικής αφομοίωσης τόσο από τη Σερβία, όσο κι από την Ελλάδα. Από το 1943 και μετά σημαντικά κομμάτια των Μακεδόνων προσχωρούν στον ΕΛΑΣ και στους Γιουγκοσλάβους παρτιζάνους. Με το τέλος του Β'ΠΠ ιδρύεται η ΛΔ Μακεδονίας ως ομόσπονδη δημοκρατία της νέας Γιουγκοσλαβίας, και έτσι το σλαβομακεδονικό στοιχείο αποκτά εδαφική, κρατική βάση. Έτσι, παρότι δείγματα μιας ανεξάρτητης μακεδονικής εθνικής συνείδησης υπάρχουν ήδη απ' τα τέλη του 19ου αιώνα, μόνο μετά την ίδρυση της ΛΔΜ μπορούμε να μιλήσουμε για τη δημιουργία ενός νέου έθνους, το οποίο για πρώτη φορά φτιάχνει το δικό του αλφάβητο, τη δική του εκπαίδευση, τη δική του λογοτεχνία, έχει την δική του κυβέρνηση και γρήγορα κόβει δεσμούς με τη Βουλγαρία (ιδιαίτερα μετά τη ρήξη Σοβιετικής Ένωσης-Γιουγκοσλαβίας το 1948 καλλιεργείται συστηματικά κι ένας αντι-βουλγαρισμός στη γιουγκοσλαβική ΛΔΜ). Τη δεκαετία του '80, εξαιρέθηκαν οι Σλαβομακεδόνες πρόσφυγες στη ΛΔΜ που είχαν δηλωθεί στα έγγραφά τους ως εθνικά Μακεδόνες. Μέχρι σήμερα, ο επαναπατρισμός τους κι η είσοδός τους στη χώρα απαγορεύεται. Από τη δεκαετία του '50, το ελληνικό κράτος εξακολουθεί να μην αναγνωρίζει την εθνική μακεδονική μειονότητα ενώ μέχρι σχετικά πρόσφατα η χρήση της μακεδονικής γλώσσας δημόσια απαγορευόταν¹⁶. Το κόμμα Ουράνιο Τόξο που συμμετέχει στις ευρωεκλογές από τις αρχές της δεκαετίας του '90 και υποστηρίζει ότι εκπροσωπεί τους "εθνικά Μακεδόνες" στην Ελλάδα έχει συγκεντρώσει το ανώτερο 4-5.000 ψήφους στις περιοχές της δυτικής Μακεδονίας (Φλώρινα, Πέλλα, Καστοριά, βόρεια Κοζάνη, βόρεια Ημαθία, δυτικό Κιλκίς).

5. Όταν η απειλή έχει ελληνικό όνομα και ταξικό πρόσημο

Στην υπάρχουσα συγκυρία, αυτό που θα πρέπει να είναι ξεκάθαρο από την πλευρά του εργατικού και διεθνιστικού αντιπολεμικού κινήματος, είναι ότι υπάρχει επιτιθέμενος στο "Μακεδονικό ζήτημα" και αυτός είναι το ελληνικό κράτος. Προς τεκμηρίωση αυτού του ισχυρισμού, αναφέρουμε τα παρακάτω.

Α] Κορυφαίο παράδειγμα της ξεδιάντροπης εθνικιστικής προπαγάνδας, είναι οι αναφορές που γίνονται για τον "αλυτρωτισμό" του Συντάγματος της ΠΓΔΜ. Από τα ελληνικά ΜΜΕ¹⁷ και τους διάφορους πολιτικούς αρχηγούς και κόμματα, από τον Τσίπρα στη συνάντησή του με τον Ζάεφ στο Νταβός¹⁸, μέχρι το Λαφαζάνη της ΛΑΕ (βλ. υποσημείωση 1), τον Κουτσούμπα και το ΚΚΕ¹⁹, μέχρι και τον...Ιερώνυμο της Ιεράς Συνόδου²⁰. Όλοι αυτοί, συμπεριλαμβανομένου του ΚΚΕ²¹, συμφωνούν σε μια "εθνική γραμμή", η οποία λέει ότι φταίνε οι "αλυτρωτισμοί" των δύο χωρών με πρώτο τον αλυτρωτισμό της ΠΓΔΜ, απαιτώντας αλλαγή του "εθνικιστικού συντάγματός" της ως "προϋπόθεση" για ο,τιδήποτε άλλο.

Η ΠΓΔΜ δεν έχει καμία απαίτηση από την Ελλάδα και μετά από την αναθεώρηση του Συντάγματός της του

2011, οποιαδήποτε αιχμή θα μπορούσε να “θεωρηθεί” ως ένδειξη αλυτρωτικών διαθέσεων έχει αφαιρεθεί. Ενδεικτικό εδώ είναι το γεγονός ότι η υποτιθέμενη αναφορά του συντάγματος της γείτονος χώρας που εκλαμβάνεται ως “αλυτρωτική” είναι στο άρθρο 49 του Συντάγματος το οποίο αναφέρει τα εξής “Η Δημοκρατία ενδιαφέρεται για το καθεστώς και τα δικαιώματα εκείνων των προσώπων που ανήκουν στον Μακεδονικό Λαό σε γειτονικές χώρες καθώς και για τους εκπατρισμένους Μακεδόνες, βοηθά την πολιτισμική ανάπτυξη και προωθεί τους δεσμούς μεταξύ τους.” Με τη προσθήκη, μετά την τελευταία αναθεώρηση, στο παρόν άρθρο η οποία αναφέρει ότι “Στην άσκηση αυτού η Δημοκρατία δεν θα παρεμβαίνει στα κυριαρχικά δικαιώματα άλλων κρατών ή στις εσωτερικές υποθέσεις του». Όσον αφορά τις αναφορές σε “μακεδονικό λαό” και “μακεδονική γλώσσα” του συντάγματος της ΠΓΔΜ, αυτές δεν εκδηλώνουν κανέναν “αλυτρωτισμό”, παρά μόνο τον εθνο-κρατικό της αυτοπροσδιορισμό, ακριβώς το ζήτημα της παρούσας, από τα πάνω (NATO-ελληνική κυβέρνηση, κυβέρνηση της ΠΓΔΜ). Πέραν αυτού, οποιαδήποτε πρεμούρα του ελληνικού κράτους να εξαναγκάσει σε αλλαγή συνταγματικών διατυπώσεων άλλο κράτος είναι ξεκάθαρη επιθετική κίνηση. Ο μέγιστος αλυτρωτισμός και ιμπεριαλισμός εμφανίζεται όταν όλοι αυτοί απαιτούν από την ΔΜ αλλαγή του Συντάγματός της. Αυτό δεν σημαίνει, βέβαια, ότι στη ΔΜ δεν υπάρχει εθνικισμός, όπως και στην Ελλάδα²².

Οποιοσδήποτε από τους εθνικιστές Μακεδονομάχους γνωρίζει ελληνική ανάγνωση, θα πρέπει να μπορεί να αντιληφθεί ότι το παραπάνω άρθρο αναφέρεται στην υποχρέωση του κράτους της ΠΓΔΜ να μεριμνά για όσους έχουν την εθνική της ιθαγένεια σε γειτονικές χώρες. Θεσμική διατύπωση αναμενόμενη από ένα έθνος-κράτος για τη προστασία των δικαιωμάτων όσων ορίζει πως ανήκουν στο εθνικό του σύνολο, όσο αναμενόμενη είναι η προσπάθεια κάθε έθνους-κράτους να υπερασπίζει τα δικαιώματα των εθνικών μειοτήτων του στο εσωτερικό άλλων εθνών-κρατών. Η διευκρινιστική προσθήκη, μάλιστα, που τονίζει τον κανόνα της “μη παραβίασης” κυριαρχικών δικαιωμάτων άλλων χωρών, διαλύει τις όποιες παραγνώσεις. Το έθνος-κράτος αυτό, όπως και κάθε έθνος-κράτος, δρα εντός θεσμικών ορίων που αποκρυσταλλώνουν ένα συσχετισμό δυνάμεων στο σύστημα των καπιταλιστικών κρατών.

Β) Αν η ισχύς του ελληνικού καπιταλισμού έναντι της ΠΓΔΜ είναι συντριπτική, το ίδιο συντριπτική είναι και η ισχύς του ελληνικού στρατού²³. Ο ελληνικός στρατός είναι ο 5ος σε ισχύ στρατός του NATO και ο 28ος συνολικά στον πλανήτη ενώ ο αντίστοιχος της ΠΓΔΜ είναι 122ος σε σύνολο 133 κρατών. Καταλαβαίνουμε εύκολα το μέγεθος λοιπόν της γελοιότητας όσων διατυμπανίζουν ότι το ελληνικό κράτος θα μπορούσε να κινδυνέψει από επεκτατικές βλέψεις της γείτονος. Ειδικά όταν οι σημερινές “λύσεις” προωθούνται με τη συνεργασία Ελλάδα-NATO-ΗΠΑ. Όσοι φοβούνται μήπως και κινδυνέψει το ελληνικό κράτος, σίγουρα δεν έχουν φοβηθεί ποτέ τόσο, όσο οι νεκροί που βουλιάζουν στον πάτο του Αιγαίου, όσο οι μετανάστες που είναι αιχμάλωτοι στα στρατόπεδα συγκέντρωσης, παρακαλώντας για άσυλο, μετά τη συμφωνία Ελλάδας-Τουρκίας-Ε.Ε, δεν έχουν ακριβώς τους ίδιους λόγους να φοβούνται ως “Έλληνες” όσο θα έπρεπε να φοβούνται για το παρόν και το μέλλον το δικό τους και των παιδιών τους ως παραπροϊόντα της καπιταλιστικής αναδιάρθρωσης τα χρόνια των “μνημονίων”, δεν θα έπρεπε να φοβούνται τόσο όσο οι διαλυμένες χώρες με τις ευλογίες του ελληνικού καπιταλισμού που παρέχει πολεμικές βάσεις, συνεκπαιδεύεται στρατιωτικά με τον ευρωατλαντικό άξονα και στέλνει δολοφονικές επιχειρήσεις στη Μέση Ανατολή.

Γ) Το ελληνικό κράτος είναι μέλος των ισχυρότερων καπιταλιστικών-ιμπεριαλιστικών ολοκληρώσεων και χρησιμοποιεί αυτήν ακριβώς την θέση του σε αυτές ως εκβιασμό προς την κυβέρνηση της ΠΓΔΜ διαχρονικά ασκώντας veto ως προς την ένταξη της στους παραπάνω οργανισμούς μέχρι να ικανοποιηθούν πλήρως οι απαιτήσεις της ελληνικής διπλωματίας.

Με δεδομένη λοιπόν την επιθετικότητα που εκφράζεται μονόπλευρα από το ελληνικό κράτος που αρνείται ακόμα και δικαίωμα του αυτοπροσδιορισμού της γείτονος χώρας, εμείς από την πλευρά μας τονίζουμε την παγίδα του εθνικισμού που απλώνεται ως άλλο πέπλο της μάγια ώστε να παραμείνει κρυφό από το εργατικό κίνημα και εδώ και στην ΠΓΔΜ το πραγματικό επίδικο της σύγκρουσης. Η στοίχιση πίσω από

κάλπικες εθνικές ενότητες ώστε να μπορέσει η άρχουσα τάξη και στις δύο πλευρές να περάσει την αντιδραστική ατζέντα της στο εσωτερικό. Την ώρα που το νέο πολυνομοσχέδιο τσακίζει ότι απέμεινε από τα εργατικά δικαιώματα και μαζί με αυτά και το δικαίωμα στην απεργία, έρχεται μια αναβίωση του παλιού σικέ εθνικού κινδύνου να συντάξει τον εθνικό κορμό στο πλάι της άρχουσας τάξης για να περάσουν οι νέες της μεγάλες ιδέες. Από την άλλη πλευρά σε μια χώρα που μαστίζεται από εσωτερικές εθνοτικές διαφορές, φτώχεια και ανεργία, η σύγκρουση με την Ελλάδα δένει άψογα με τις προθέσεις της εκεί άρχουσας τάξης για ένταξη στην Ε.Ε. και το ΝΑΤΟ.

6. Χρειάζεται απάντηση του αντιπολεμικού-διεθνιστικού κινήματος

Τα ονόματα και οι πολιτισμικές ταυτότητες συμπυκνώνουν υλικές και κοινωνικές σχέσεις, και δεν είναι παρά μια στιγμή στην εξωτερική πολιτική κάθε έθνους-κράτους. Όσον αφορά το επίδικο ζήτημα, κανείς δεν μπορεί να ξεπερδέψει απλώς με την επίκληση του δικαιώματος στον “αυτοπροσδιορισμό” παντού και πάντα, αφού αυτοπροσδιορισμός μπορεί να είναι και ο εθνικισμός του ελληνικού κράτους και μερίδας του ελληνικού λαού, ο “αυτοπροσδιορισμός” μπορεί να οδηγεί σε αποκλεισμό ενός ονόματος και μιας ταυτότητας από μια άλλη ταυτότητα. Η αρχή του “αυτοπροσδιορισμού” των κοινοτήτων, ως γενική αρχή, δεν σημαίνει παρά την αλληλοαναγνώρισή τους. Από θέση αρχής, λοιπόν, υποστηρίζουμε υπό όρους τον αυτοπροσδιορισμό κάθε κοινότητας, και αυτοί οι όροι δεν είναι παρά η αμοιβαία, αντιπολεμική, αντιεθνικιστική συνύπαρξη και συμβίωση των κοινοτήτων μεταξύ τους. Υποστηρίζουμε δηλαδή εκδοχές του όρου Μακεδονία όχι ως κυβερνητική επιλογή του ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ και του ΝΑΤΟ στη διαδικασία που έχουν δρομολογήσει για τα συμφέροντα των καπιταλιστικών σχηματισμών και των γεωπολιτικών ανταγωνισμών που εκπροσωπούν. Στηρίζουμε εκδοχές του ονόματος Μακεδονία με φορείς τα ίδια τα υποκείμενα της εκμετάλλευσης, μέσα σε μια διαδικασία επικοινωνίας που αμυδρά κατά τόπους ήδη υπάρχει και η οποία πρέπει να εντατικοποιηθεί και να γενικευτεί, στο βαθμό που οι εκδοχές αυτές αλληλοαναγνώρισης επιτρέπουν την αλληλέγγυα, πολυεθνική και πολιτισμική συνύπαρξη και ανταλλαγή των κοινοτήτων-αμοιβαία συνύπαρξη σε σχέση με την οποία η μορφή του έθνους-κράτους είναι εξ ορισμού, σε τελική ανάλυση, εχθρική. Φυσικά, το νεωτερικό έθνος-κράτος δεν στηρίζεται παρά στην οριοθέτηση και οργάνωση μιας εθνικής αγοράς σε σχέση με άλλες εθνικές αγορές, και στην ανάπτυξη των εμπορευματοχρηματικών, κεφαλαιοκρατικών σχέσεων. Αυτό αποδεικνύει και η η πολιτική του ελληνικού καπιταλισμού στα Βαλκάνια. Δεν αρκεί ο αφηρημένος αντιπατριωτισμός ή ο αφηρημένος διεθνισμός, αλλά η συγκεκριμένη στοχοποίηση του κρατικού, ταξικού πατριωτισμού του δικού μας, ελληνικού κράτους, και η πραγματική οικοδόμηση κοινοτήτων αγώνα που το διαπερνούν, αναζητώντας νέους υλικούς, συναισθηματικούς και εκφραστικούς κοινούς τόπους όλων των καταπιεσμένων.

Εδώ θα πρέπει να ξεκαθαρίσουμε πως το ζήτημα με την διαμάχη για την ονομασία της γειτονικής χώρας δεν είναι σε καμία περίπτωση ένα μεμονωμένο ζήτημα. Εμείς δεν βλέπουμε τη μία μόνο την Τουρκία και τον Ερντογάν, την άλλη μόνο το Ισραήλ και την Παλαιστίνη, μετά ξεκομμένη τη ΠΓΔΜ, έπειτα τους Γερμανούς και τα Μνημόνια, κ.ο.κ. Αντίθετα, βλέπουμε σαν ταξική και εκμεταλλευτική σταθερά τις επιδιώξεις της ελληνικής κυρίαρχης τάξης, των επιχειρηματιών, των τραπεζών, των εθνικών εργολάβων, των εφοπλιστών. Βλέπουμε πως όλο το “μακεδονικό ζήτημα” εντάσσεται οργανικά στους σχεδιασμούς του ελληνικού κράτους για επέκταση οικονομική, πολιτική και στρατιωτική στη “ζώνη ευθύνης” του “Βαλκάνια-Μ. Ανατολή- Β. Αφρική, στην τομή τριών ηπείρων σε κρίση, ως “νησίδα σταθερότητας και άμυνας/ασφάλειας” και άρα ως ορμητήριο για κάθε δυτική καπιταλιστική επέκταση. Το ελληνικό κράτος κλείνει ένα ένα τα ανοικτά του μέτωπα, πρώτα στα Βόρεια σύνορα του (ΠΓΔΜ-Αλβανία), ώστε ελεύθερα μετά να αφοσιωθεί με όλη του την επιθετική ένταση προς ανατολάς. Το ελληνικό κράτος πολεμά, συνάπτει στρατηγικές συμμαχίες κλείνει άξονες (Ελλάς-Αίγυπτος, Κύπρος Ισραήλ) με την διαφαινόμενη “ντροπαλή” είσοδο και της Ιορδανίας, εξοπλίζεται (πρόγραμμα αναβάθμισης των f-16, αγορά φρεγατών για ανανέωση του στόλου) δεν διαχωρίζει τα ζωτικά συμφέροντα αλλά επιθετικά και προς όλες τις κατευθύνσεις επεκτείνει την στρατηγική του. Μια καθαρά ιμπεριαλιστική στρατηγική με πάτρωνα τις Η.ΠΑ. το ΝΑΤΟ και την Ε.Ε.

ΔΕΝ ΔΙΑΛΕΓΟΥΜΕ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ ΓΙΑ ΤΟ ΟΝΟΜΑ-ΕΠΙΛΕΓΟΥΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ.

Η ΑΝΤΙΠΟΛΕΜΙΚΗ ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ θεωρεί ότι το εργατικό κίνημα πρέπει να σταθεί αντιμέτωπο με το σύνολο του αστικού κόσμου, να εναντιωθεί στο σύνολο των εθνικισμών και των ιμπεριαλιστικών δυνάμεων.

Προτείνουμε την κοινή πάλη των εργαζομένων ενάντια στους Μεγαλοϊδεατισμούς και τον επεκτατισμό στα Βαλκάνια, στην Ισχυρή Ελλάδα, τον Νεοοθωμανισμό και τους εθνικιστές Τσάμηδες, τα Ορθόδοξα και Μουσουλμανικά Τόξα, τις ΑΟΖ και τα ενεργειακά σχέδια τους, την εκ νέου μοιρασιά Ζωνών Επιρροής και Αγορών, τις ΗΠΑ-ΕΕ-NATO-ελληνική ολιγαρχία.

Το εργατικό διεθνιστικό αντικαπιταλιστικό κίνημα πρέπει να μπλοκάρει-ανατρέψει το σύνολο της κυβερνητικής πολιτικής και καπιταλιστικής αναδιάρθρωσης, τους σχεδιασμούς καπιταλιστικής κερδοφορίας εντός και εκτός Ελληνικών συνόρων, που σημαίνουν Εκμετάλλευση-Καταπίεση-Κρατική Τρομοκρατία-Πολέμους-Προσφυγιά.

Πρέπει να αναζητήσουμε τρόπους διεθνιστικού συντονισμού, χρειάζεται να ξεπεραστεί ο απομονωτισμός διαφόρων αντιπολεμικών, διεθνιστικών και αντιφασιστικών πρωτοβουλιών.

Η Αντιπολεμική Διεθνιστική Κίνηση απευθύνει κάλεσμα σε όλα τα σωματεία, τους φοιτητικούς συλλόγους, τις συλλογικότητες γειτονιάς και τις ριζοσπαστικές κινήσεις/συντονισμούς, σε κάθε αγωνίστρια και αγωνιστή του μαζικού κινήματος, για την Συγκρότηση ενός ευρύτερου Αντιπολεμικού Συντονισμού. Ενάντια στον πολεμικό άξονα στον οποίο εμπλέκεται η Ελλάδα, ώστε να κάνουμε πράξη μια πρώτη μορφή κοινής στόχευσης ενάντια στον κοινό εχθρό, το κεφάλαιο, τον εθνικισμό και το κράτος.

Σε αυτή τη συγκυρία, η ΑΔΚ καλεί στις αντιφασιστικές-αντιεθνικιστικές κινητοποιήσεις ενόψει των εθνικιστικών συλλαλητηρίων, που πρέπει να πάρουν αντιπολεμικό και διεθνιστικό χαρακτήρα, σε σύνδεση με τα πιο πρωτοπόρα κομμάτια του εργατικού κινήματος και όλες τις πολύμορφες δράσεις ενάντια σε κάθε ρατσιστική και έμφυλη καταπίεση.

ΔΕΝ ΠΟΛΕΜΑΜΕ ΔΕΝ ΚΑΤΑΣΤΕΛΛΟΥΜΕ για ελληνική ολιγαρχία-NATO-ΕΕ

ΑΝΤΙΠΟΛΕΜΙΚΗ ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

1. Ο χαρακτηρισμός αυτός προκύπτει από τους κεντρικούς ομιλητές, τον πατριωτισμό στην επιθετική μορφή του εθνικισμού που διαπερνούσε όλα τα κεντρικά συνθήματα, τα ζωτικά ιδεολογικά ψέματα γύρω από τον Μ.Αλέξανδρο και τον "αλυτρωτισμό των σκοπίων". Το αν οι ίδιοι οι διαδηλωτές αναγνωρίζουν τον εθνικιστικό χαρακτήρα του συλλαλητηρίου στο οποίο συμμετείχαν, είναι κάτι που έχει μικρή σημασία, στο φόντο της νομιμοποίησης του εθνικιστικού επεκτατικού λόγου και της νομιμοποίησης των φασιστικών ταγμάτων εφόδου της Χ.Α και των άλλων φασιστικών οργανώσεων.

2.
<http://www.naftemporiki.gr/story/1311644/p-lafazanis-kentriko-zitima-i-thesmiki-akurosi-tou-alutrotismou-ti-s-fyrom>

3.
<http://www.iefimerida.gr/news/389257/epithesi-konstantopoyloy-stin-kyvernisi-gia-ta-skopia-tha-parahorise-i-oti-tis-zitithe>

4. Στο εξής, θα χρησιμοποιούμε το όνομα ΠΓΔΜ (Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας), με εξαίρεση το τελευταίο μέρος του κειμένου, όπου τοποθετούμαστε σχετικά, ώστε να γίνεται κατανοητό

ποιό είναι το επίδικο αντικείμενο της διαπραγμάτευσης και να διακρίνεται η παρούσα συνθήκη από το ενδεχόμενο αποτέλεσμα της διαπραγμάτευσης.

5. Ο Φράγκος Φραγκούλης είχε στηρίξει το ΝΑΙ στο δημοψήφισμα, για την “επιβίωση του Έθνους” μας μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

6. Τουλάχιστον από το 2013, ο ΣΥΡΙΖΑ έδειχνε ανοχή ή σιγόνταρε τη Χρυσή Αυγή
<http://leninreloaded.blogspot.gr/2015/03/2013.html>.

7. <https://www.provo.gr/to-theama-ths-ethnikhs-enothtas-kai-politikostratiwtikos-symvoismos-ths/>

8.
<http://m.news247.gr/eidiseis/oikonomia/anavathmizontai-oi-energeiakes-sxeseis-athhnas-skopiwn.5028652.amp.html>

9. <http://www.tribune.gr/politics/news/article/426497/michalos-ora-gia-entimo-symvivasmo-ta-skopia.html>

10
<http://www.kathimerini.gr/942106/article/epikairothta/politikh/entimos-symvivasmos-me-to-kratos-twn-sko-piwn>

11. <http://www.defence-point.gr/news/ipa-rosia-energia-ke-geopolitiki-sti-gitionia-tis-elladas>

12.
<http://m.news247.gr/eidiseis/oikonomia/anavathmizontai-oi-energeiakes-sxeseis-athhnas-skopiwn.5028652.amp.html>

13. Για το κείμενο της ενότητας 3. που ακολουθεί, ευχαριστούμε τον υπ.διδάκτορα Βαλκανικής Ιστορίας Γιώργο Μιχαηλίδη.

14 Πιο τρανταχτό παράδειγμα ο σημερινός νομός Κιλκίς όπου το ελληνικό στοιχείο είναι κάτω από το 10% του συνολικού πληθυσμού. Ο ελληνικός στρατός έκαψε πάνω από 150 χωριά στην περιοχή Κιλκίς-Σερρών και την πόλη του Κιλκίς αναγκάζοντας 50.000 σλαβικής καταγωγής κατοίκους των περιοχών αυτών να μεταναστεύσουν στη Βουλγαρία. Αντίστοιχες αγριότητες έγιναν κι από τις άλλες πλευρές (Σερβία-Βουλγαρία)

15 Ας σημειωθεί εδώ ότι η συνθήκη του Νεϊγύ μεταξύ Ελλάδας και Βουλγαρίας αποτελεί την πρώτη συνθήκη που προβλέπει μαζική ανταλλαγή πληθυσμών, αποτελεί πρωτοβουλία του ελληνικού κράτους και προηγείται της Συνθήκης ανταλλαγής πληθυσμών της Λωζάννης (Ελλάδα-Τουρκία)

16. https://www.youtube.com/watch?v=OGwFZVjALR0&ab_channel=televizijasonce

17.
<http://www.iefimerida.gr/news/391440/ti-anaferei-syntagma-ton-skopion-gia-makedoniki-glossa-kai-ithagen-eia-alytrotismos-kai>

18. <http://www.tovima.gr/politics/article/?aid=936425>

19 http://www.kke.gr/anakoinoseis_grafeioy_typoy/anakoinosh_toy_grafeioy_typoy_gia_th_synanthsh_ton_p_othypoyrgon_elladas_-_fyrom_sto_ntabos?morf=1

20.
<http://www.cnn.gr/news/ellada/story/114961/arxiepiskopos-ieronimos-mporei-na-allaxei-to-syntagma-ton-s>

κορίον

21. Στην κεντρική ανακοίνωσή του, το ΚΚΕ δεν βγάζει μιλιάρια για τα συμφέροντα του ελληνικού καπιταλισμού στα Βαλκάνια, και ειδικά στη ΠΓΔΜ, ως αιτία ή μέρος τουλάχιστον της ερμηνείας των διαπραγματεύσεων που γίνονται. Για το ΚΚΕ, φταίνει απλά ο ΣΥΡΙΖΑ, οι ΗΠΑ και το ΝΑΤΟ, καθώς και οι “εθνικισμοί των δύο πλευρών”, με τη διαφορά ότι ο εθνικισμός της ΠΓΔΜ είναι και συνταγματικός.

22. https://www.youtube.com/watch?v=Mm_fiisJFDc

23. Πιο αναλυτικά, βλ. http://diktiospartakos.blogspot.gr/2018/01/blog-post_852.html#more.